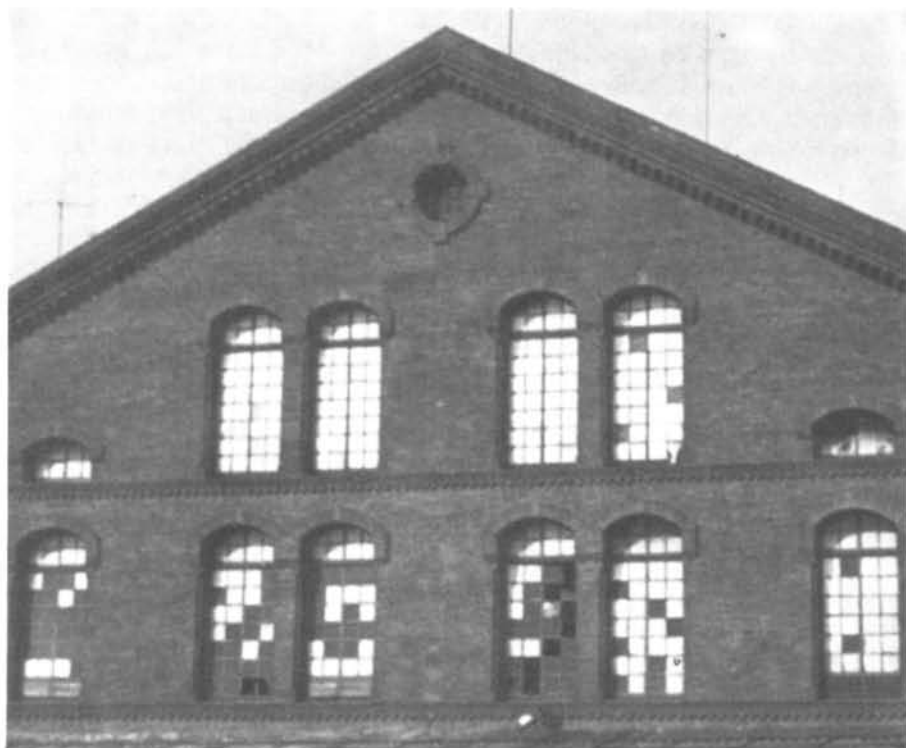

GUIA D'HISTÒRIA LOCAL: L'HOSPITALET DE LLOBREGAT

Aquesta *Guia d'història local* dedicada a l'Hospitalet de Llobregat és la segona entrega d'una sèrie iniciada al darrer número de *Plecs* sobre els centres de consulta i d'activitats de Catalunya relacionats amb la història local. La informació dels centres que vénen a continuació és el resultat d'un qüestionari que demana, sintèticament, una fitxa tècnica i una relació d'activitats, de fons i de publicacions. Aquesta *Guia*, que en números propers es completarà amb la de la resta del Baix Llobregat, ha estat realitzada amb la col·laboració de Joan Camós, Jordi Cortadella i Mercè Renom.

ARXIU HISTÒRIC DE L'HOSPITALET

1. Fitxa tècnica

Nom: Arxiu Històric de l'Hospitalet (AHH)
Adreça: c/ Joan Pallarès, s/n; edifici del Museu de la Ciutat

Població: l'Hospitalet de Llobregat

Telefón: 338 13 96

Horari: de dilluns a divendres, de 9 a 14 h, i de 18 a 20 h; dissabtes d'11 a 14 h.

Serveis: fotocòpies i biblioteca auxiliar (fons local: 355 volums, publicacions, textos mecanografiats, etc.)

Arxivera: Clara-Carme Parramon

Any de fundació: La primera referència arxivística de la qual es té constància fins ara en els fons de l'AHH és l'*Inventari de*

los papeles del Archivo y Secretaría, datat el 12 d'agost de 1839, i elaborat per donar notícia de la documentació que el Secretari de l'Ajuntament, José Amado, traspassava al seu successor, Jayme Prats.

Ja en l'actualitat, quan es va crear el Museu d'Història, tots dos promotors, Francesc Marcé i Marià Riera, també van procedir a recopilar la documentació escrita sobre l'Hospitalet. Corria l'any 1970. Manuel Grau va ser nomenat per organitzar aquella documentació, tasca que posteriorment va passar a mans del director del Museu, F. Marcé. El 1986 es va crear la plaça d'arxiver, i es va començar la reorganització i ampliació dels fons documentals, del funcionament i dels serveis de l'AHH.

Característiques de l'edifici: L'AHH no té edifici propi i la sala de consulta i part dels fons estan situats al Museu de la Ciutat, edifici del segle XVI, mostra arquitectònica molt valuosa del barri antic de l'Hospitalet.

Institució a la qual es troba vinculat: Fundació Pública Patronat Municipal de Cultura de l'Hospitalet de Llobregat.

2. Fons

Bàsicament és tota la documentació municipal, bastant completa, dels segles XIX i XX. En alguns casos les sèries es tallen el 1940 i en d'altres arriben fins al 1970. Es conserva alguna documentació municipal dels segles XVII i XVIII, però incompleta. Pel que fa a les cessions de documentació privada, es compta amb els fons arxivístics d'un seguit d'entitats locals d'aquest segle, així com de diversos hospitalencs que s'han distingit per la seva activitat cívica, política, artística, religiosa, etc. L'AHH també compta amb una hemeroteca local completa. El conjunt del fons documental ocupa uns 250 metres lineals. Pel que fa a la documentació medieval i moderna del terme municipal, l'Arxiu Capítular de la Catedral de Barcelona i l'Arxiu de la Corona d'Aragó, entre d'altres, conserven fons molt valuosos per a la ciutat de l'Hospitalet. La documentació municipal contemporània es completa amb els voluminosos fons que conserva l'Ajuntament.

3. Activitats

L'ordenació i classificació dels fons de

l'AHH són actualment la tasca prioritària. La falta de personal, però, no permet, de moment, endegar altres activitats que les que comporten els serveis ja esmentats. L'AHH manté una relació estreta amb el Museu de la Ciutat i col·labora en el que des del fons documental i amb els seus serveis pot oferir tant pel que fa a les investigacions que realitza el Centre d'Estudis de l'Hospitalet, com pel que fa al suport a l'Arxiu Històric del barri de Santa Eulàlia, que un grup de veïns està impulsant. L'AHH té en perspectiva entrar en contacte amb totes les entitats locals per al tractament de la documentació generada, així com amb les diferents parròquies del terme per obrir possibles vies de col·laboració. D'altra banda, i en la línia de salvar el patrimoni documental, els possibles acords amb les empreses de la localitat són una altra actuació urgent.

L'AHH ha rebut ajuts per a material i infraestructura del Servei d'Arxius de la Generalitat, i ha comptat amb treballadors temporals de dos plans d'atur de l'INEM.

BIBLIOTECA CAN SUMARRO

1. Fitxa tècnica

Nom: Biblioteca Can Sumarro
Adreça: Riera de l'Escorxador, s/n
Població: l'Hospitalet de Llobregat, 08901
Telèfon: 337 20 82
Horari: feiners de 15.30 a 20.30 h; dissabtes de 9 a 14 h.
Serveis: informació, préstec, reprografia
Nombre de volums: 29.000
Bibliotecari/a o personal especialitzat: 3 bibliotecàries
Any de fundació: 1984
Característiques de l'edifici: masia antiga reconstruïda
Institució o societat a la qual es troba vinculat: Generalitat de Catalunya / Ajuntament de l'Hospitalet

2. Fons bibliogràfic

El fons considerat col·lecció té una relació directa o indirecta amb la ciutat de l'Hospitalet i la seva gent. Aquest fons consisteix en: Llibres i fulletons. Publicacions periòdiques. Rètols i programes d'actes culturals que es fan a la ciutat. Dossiers de temes puntuals, locals. La biblioteca té un llegat de mossèn Homar, que va ser rector de la Parròquia de l'Hospitalet Centre. Consta d'un nou mil volums.

3. Activitats

A la biblioteca es fan actes de tot tipus: Conferències. Exposicions. Col·loquis amb escriptors. Presentacions de llibres d'autors locals. Activitats musicals. Celebracions d'aniversaris de la biblioteca, etc. Periòdicament es publiquen guies de lectures, es participa en la redacció de la revista *Portadella*, publicació de les biblioteques de l'Hospitalet, i es participa en fires, com Firajoc, que se celebra cada any pels volts de Nadal.

BIBLIOTEQUES FILIALS DE CAN SUMARRO

1. Fitxa tècnica

Nom: Joan Miró
Adreça: c/ Europa, 153
Població: l'Hospitalet de Llobregat
Telèfon: 335 38 95
Horari: de 15 a 8.30 h
Serveis: informació, consulta, préstec
Nombre de volums: 6.730
Bibliotecari/a o personal especialitzat: Hi ha una auxiliar que depèn de la Central Can Sumarro.
Any de fundació: 1977
Característiques de l'edifici: La biblioteca és en una aula d'un col·legi, però amb entrada pel carrer.
Institució o societat a la qual es troba vinculat: Generalitat de Catalunya/Ajuntament de l'Hospitalet

1. Fitxa tècnica

Nom: Bisbe Berenguer
Adreça: c/ Aprestadora, 49
Població: l'Hospitalet de Llobregat
Telèfon: 331 58 20
Horari: de 15 a 20.30 h tarda
Serveis: informació i consulta
Nombre de volums: 5.200
Bibliotecari/a personal especialitzat: hi ha una auxiliar que depèn de la Central Can Sumarro.
Any de fundació: 1977
Característiques de l'edifici: la biblioteca és en una aula d'un col·legi, però amb entrada pel carrer
Institució o societat a la qual es troba vinculat: Generalitat de Catalunya/Ajuntament de l'Hospitalet

1. Fitxa tècnica

Nom: Frederic Mistral
Adreça: c/ Arquitectura, 10-12
Població: l'Hospitalet de Llobregat
Telèfon: 332 46 39

Horari: de 13 a 20.30 h, tarda
Serveis: informació, consulta i préstec
Nombre de volums: 6.470
Bibliotecari/a o personal especialitzat: hi ha una auxiliar dependent de la Biblioteca Central Can Sumarro
Any de fundació: 1977
Característiques de l'edifici: la Biblioteca és en una aula d'un col·legi, però amb entrada pel carrer.
Institució o societat a la qual es troba vinculat: Generalitat de Catalunya/Ajuntament de l'Hospitalet

1. Fitxa tècnica

Nom: Joaquim Ruyra
Adreça: c/ Llorer, s/n
Població: l'Hospitalet de Llobregat
Telèfon: 240 63 44
Horari: de 13 a 20.30 h, tarda
Serveis: informació, consulta i préstec
Nombre de volums: 5.885
Bibliotecari/a o personal especialitzat: hi ha una auxiliar dependent de la Biblioteca Central Can Sumarro.
Any de fundació: 1977
Característiques de l'edifici: la biblioteca és en una aula d'un col·legi, però amb entrada pel carrer.
Institució o societat a la qual es troba vinculat: Generalitat de Catalunya/Ajuntament de l'Hospitalet

1. Fitxa tècnica

Nom: Pompeu Fabra
Adreça: c/ Pi i Margall, 27
Població: l'Hospitalet de Llobregat
Telèfon: 422 13 02
Horari: de 15 a 20.30 h
Serveis: informació, consulta i préstec
Nombre de volums: 5.950
Bibliotecari/a o personal especialitzat: hi ha una auxiliar, que depèn de la Biblioteca Central Can Sumarro.
Any de fundació: 1977
Característiques de l'edifici: la biblioteca és en una aula d'un col·legi, però amb entrada pel carrer.
Institució o societat a la qual es troba vinculat: Generalitat de Catalunya/Ajuntament de l'Hospitalet.

1. Fitxa tècnica

Nom: Rubió i Ors
Adreça: c/ Molí, 24
Població: l'Hospitalet de Llobregat
Telèfon: 438 59 52
Horari: de 13 a 20.30 h, tarda
Serveis: informació, consulta i préstec
Nombre de volums: 5.000
Bibliotecari/a o personal especialitzat: hi ha una auxiliar dependent de la Biblioteca Central Can Sumarro

Any de fundació: 1977

Característiques de l'edifici: la biblioteca és en una aula d'un col·legi, però amb entrada pel carrer.

Institució o societat a la qual es troba vinculat: Generalitat de Catalunya/Ajuntament de l'Hospitalet

1. Fitxa tècnica

Nom: Collblanc

Adreça: Carretera de Collblanc, 63-65

Població: l'Hospitalet de Llobregat

Telèfon: 249 04 70

Horari: de 13.30 a 20.30 h, de dilluns a divendres; de 10 a 12.30 h els dissabtes

Serveis: informació, consulta i préstec

Nombre de volums: 7.550

Bibliotecari/a o personal especialitzat: hi ha una auxiliar que depèn de la Biblioteca Central Can Sumarro

Any de fundació: 1956

Característiques de l'edifici: la biblioteca és en una aula dins de l'antiga Regidoria

Institució o societat a la qual es troba vinculat: Generalitat de Catalunya/Ajuntament de l'Hospitalet

Fitxa tècnica

Nom: Ramon Fernández Jurado

Adreça: Rambla de la Marina, 161-177

Població: l'Hospitalet de Llobregat

Telèfon: 335 40 00

Horari: de 16 a 20 h, de dilluns a divendres; de 10 a 14 h, els dissabtes

Serveis: informació, consulta i préstec

Nombre de volums: 4.300

Bibliotecari/a o personal especialitzat: un auxiliar que depèn de la biblioteca Central Can Sumarro

Any de fundació: 1987

Característiques de l'edifici: és en una aula dins del Club infantil i Juvenil Bellvitge, però amb entrada pel carrer.

Institució o societat a la qual es troba vinculat: Generalitat de Catalunya/Ajuntament de l'Hospitalet

BIBLIOTECA POPULAR SANTA EULÀLIA DE PROVENÇANA

1. Fitxa tècnica

Nom: Biblioteca Popular Santa Eulàlia de Provençana

Adreça: c/ Pareto, 22

Població: l'Hospitalet de Llobregat

Telèfon: 331 34 91

Horari: Dilluns a divendres: 15.30 a 20.30 h; dissabtes: 10 a 13 h.

Serveis: informació, préstec, sala

Nombre de volums: 9.450

Bibliotecari/a: 1

Any de fundació: 1970

Característiques de l'edifici: planta baixa, 130 m²

Institució o societat a la qual es troba vinculat: Diputació de Barcelona

2. Fons bibliogràfic

El fons bibliogràfic referent a la història local existent a la biblioteca és d'uns deu llibres d'història aproximadament.

A la «Col·lecció Local» també disposem, a més, de llibres sobre demografia, economia i diversos temes socials de l'Hospitalet.

També guardem i arxivem tots els opuscles i impresos referents a activitats culturals del barri de Santa Eulàlia de l'Hospitalet.

BIBLIOTECA JOSEP JANÉS

1. Fitxa tècnica

Nom: Biblioteca Josep Janés

Adreça: plaça Espanya, 21

Població: l'Hospitalet de Llobregat

Telèfon: 249 28 86

Horari: dilluns a divendres: 16 a 21 h; dissabtes: 10 a 13 h.

Serveis: consulta i préstec

Nombre de volums: 13.324

Bibliotecari/a: Pilar Marimon

Any de fundació: 1968

Característiques de l'edifici: planta baixa de casa de pisos

Institució o societat a la qual es troba vinculat: Diputació de Barcelona

2. Fons bibliogràfic

BOTEY I VALLÈS, J.: *Cinquanta-quatre relats d'immigració*, Diputació i Centre d'Estudis de l'Hospitalet, Barcelona 1986.

CAMÓS I CABECERAN, J.: *L'Hospitalet: la història de tots nosaltres 1930-1936*, Diputació de Barcelona 1986.

CASAS, J.: *L'Hospitalet: un passeig per la història*, Ajuntament de l'Hospitalet 1986.

CASAS I FUSTER, J.: *La formació de la indústria a l'Hospitalet: els antecedents i*

la primera embranzida (1789-1890), Centre d'Estudis l'Hospitalet 1985.

CODINA, J.: *Curs d'introducció metodològica a la història de l'Hospitalet de Llobregat*, Ajuntament de l'Hospitalet 1975.

CODINA, J.: *El Delta del Llobregat*, Ariel, Barcelona 1971. *L'Hospitalet de Llobregat 1573-1632 (Assaig d'interpretació històrica)*, Ajuntament de l'Hospitalet 1970.

CODINA, J.: *Els pagesos de Provençana (984-1807)*, Vol. I. Ajuntament i Publ. de l'Abadia de Montserrat, l'Hospitalet 1987.

MADURELL I MARIMON, J.M.: *Fulls històrics de l'Hospitalet de Llobregat*, Ajuntament de l'Hospitalet 1977.

MARCÉ I SANABRA F.: *25 imatges de la història de l'Hospitalet*, Ajuntament de l'Hospitalet 1979.

MASSANA I LLORENS, M.P.: *L'Hospitalet a l'inici del s. XVIII: homes i terres (Cadastres de 1718 i 1724)*, Centre d'Estudis de l'Hospitalet 1985.

VIVES I SABATÉ, R.: *L'ermita de Bellvitge i els seus goigs*, Ajuntament de l'Hospitalet 1972.

VOLTES BOU, P.: *Población y economía de l'Hospitalet pre-industrial*, Ajuntament de l'Hospitalet 1977.

Publicacions periòdiques

Hospitalet. Boletín de información municipal, Ajuntament de l'Hospitalet (fins al 1976).

Progrés. Revista del barri de Collblanc, la Torrassa.

Quaderns d'estudi, Centre d'Estudis de l'Hospitalet.

Xipreret, circular d'informació de l'Ateneu de Cultura Popular, l'Hospitalet.

BIBLIOTECA POPULAR JOAQUIM COSTA

1. Fitxa tècnica

Nom: Biblioteca Popular «Joaquim Costa»

Adreça: c/ Molí, 50

Població: l'Hospitalet de Llobregat

Telèfon: 437 71 20

Horari: feiners: 16 a 21 h; dissabtes: 10 a 12.30 h

Serveis: sala de lectura i préstec

Nombre de volums: 12.000

Bibliotecari/a o personal especialitzat: Dolors Alegre i Roqué

Any de fundació: 1969

Característiques de l'edifici: modern, propietat de l'Ajuntament

Institució o societat a la qual es troba vinculat: Xarxa de Biblioteques Populares de la Diputació de Barcelona

2. Fons bibliogràfic

Els volums de la CL estan ordenats sistemàticament per matèries, amb els següents catàlegs: autors, sistemàtic decimal i alfabètic de matèries.

– Fullets: programes, retalls de diaris, etc., arxivats amb la corresponent fitxa alfabètica.

– Rètols: per anys.

– Revistes: catàleg alfabètic de títols.

BIBLIOTECA POPULAR DE BELLVITGE

1. Fitxa tècnica

Nom: Biblioteca Popular de Bellvitge

Adreça: c/ França, 41-49

Població: l'Hospitalet de Llobregat

Telèfon: 335 38 49

Horari: de dilluns a divendres: 3.30 a 8.30 h; dissabtes: 9 a 14 h.

Serveis: consulta sala, préstec (casa, interbibliotecari, fotocòpies)

Nombre de volums: 10.000

Bibliotecari/a o personal especialitzat:

un bibliotecari, un auxiliar de biblioteques

Any de fundació: 1972

Característiques de l'edifici: planta baixa amb dues sales (infantil i adults) i cent deu seients

Institució o societat a la qual es troba vinculat: Diputació de Barcelona i Ajuntament de l'Hospitalet de Llobregat

2. Fons bibliogràfic

La major part del fons local prové de donacions municipals. No se centra en una temàtica concreta, sinó en diferents matèries que afecten directament el municipi o de manera més general la comarca a la qual pertany.

Un 80 % del fons, el constitueixen publicacions periòdiques, i l'altre 20 % es distribueix entre llibres, agendes culturals, fulls informatius, pòsters, etc.

3. Activitats

Aquest any mateix hem començat a elaborar entre totes les biblioteques i l'Ajuntament una publicació on exposem, a més a més, llistes periòdiques selectives de les novetats trimestrals de les biblioteques i les diferents activitats que desenvolupen.

Des del juliol d'aquest any fins al gener de l'any que ve estem portant a terme, amb ajuda de l'Ajuntament i l'INEM, un pla de dinamització de les biblioteques de Bellvitge, on procurem ajudar i assessorar les biblioteques escolars del barri, a més de portar a terme un servei de préstec als

malalts de la Residència Prínceps d'Espanya com a experiència pilot.

També patrocinem espectacles i organitzem exposicions en les festes locals, juntament amb l'elaboració de guies de lectura sobre diferents temes al llarg de l'any.

BIBLIOTECA POPULAR «LA FLORIDA»

1. Fitxa tècnica

Nom: Biblioteca Popular «La Florida»

Adreça: c/ Renclusa, 51

Població: l'Hospitalet de Llobregat

Telèfon: 334 68 82

Horari: de dilluns a divendres: de 2/4 de 4 a 2/4 de 9. Dissabtes: de 9 a 14 h.

Serveis: sala, préstec, informació al lector

Nombre de volums: 11.315

Bibliotecari/a o personal especialitzat:

1

Any de fundació: 1975

Característiques de l'edifici: primer pis

Institució o societat a la qual es troba vinculat: Diputació de Barcelona

2. Fons bibliogràfic

La biblioteca disposa d'un petit fons de llibres sobre història local de l'Hospitalet i, a més, guarda fulletons, cartells, etc. referents al barri de la Florida.

CENTRE D'ESTUDIS DE L'HOSPITALET

1. Fitxa tècnica

Nom: Centre d'Estudis de l'Hospitalet

Adreça: c/ Major, 57, pral. 1a.

Població: l'Hospitalet de Llobregat, 08901

Telèfon: 338 60 91

President: Jaume Botey i Vallès

Socis: 250

Seccions internes: Grup d'Estudi d'Urbanisme, Grup d'Estudi d'Història, Grup d'Estudi de Promoció de la Lectura i Grup d'Estudi d'Arxiu festiu

Any de fundació: 1985

Característiques de l'edifici: pis llogat, 70 m²

2. Activitats

Les distintes activitats del Centre d'Estudis de l'Hospitalet tenen com a objectiu recollir tota mena d'informació i materials sobre la ciutat per tal d'anar creant un fons documental, promoure un ampli ventall d'activitats culturals, estimular el coneixement del patrimoni cultural i artístic de la ciutat, fomentar estudis i investigacions, i divulgar els treballs realitzats a través d'un servei de publicacions. D'entre les activitats realitzades fins al moment, destaquen la celebració de la XXXI Assemblea Intercomarcal d'Estudiosos, el llançament de la revista *Quaderns d'Estudi*, el simposi «Català a l'Hospitalet», etc.

3. Publicacions

JAUME BOTEY i JOAN CAMÓS: *Bibliografia sobre l'Hospitalet*; JOAN CASAS: *La formació de la indústria a l'Hospital del segle XIX*; MARIA P. MASSANA: *L'Hospitalet a l'inici del segle XVIII. Homes i terres*; JAUME BOTEY: *Cinquanta-quatre relats d'imaginació*; i *Quaderns d'Estudi*, 1, 2, 3, 4, 5 i 6.

MUSEU DE L'HOSPITALET

1. Fitxa tècnica

Nom: Museu de l'Hospitalet

Adreça: c/ Joan Pallarés, s/n (cantonada c/ Xipreret)

Població: l'Hospitalet de Llobregat

Telèfon: 338 13 96

Horari: feiners: 10 a 13 h i 18 a 20 h
Festius i dissabtes: 11 a 14 h

Serveis: fotocòpies

Director: Josep M. Solias i Arís

Conservador o personal especialitzat:

Marià Riera i Clavero

Any de fundació: 1969

Característiques de l'edifici: casalot del segle XVI (Casa España)

Institució i/o societat a la qual es troba vinculat: Patronat Municipal de Cultura (Ajuntament de l'Hospitalet)

2. Fons del museu

Fons pictòrics dels segles XVI al XVIII, fons d'art contemporani, restes romanes, fons importants del segle XX, important col·lecció cartogràfica.

3. Activitats

El museu realitza exposicions, que després itineren per altres museus. Té un programa de «rutes urbanes» i organitza les «Jornades d'Arqueologia Industrial de Catalunya».